

przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego dr hab. Mariusza Sielskiego pisma sygnowanego datą 19.10.2017 r. informującego o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgra Barbary Borowicz pt. **"Harlekin na klarnet solo Karlheiza Stockhausena. Interferencja sztuk w utworze - problematyka wykonawcza i interpretacyjna"**, zostały dołączone następujące dokumenty:

- dokumentacja Doktoranta
- praca doktorska
- nagranie DVD

- Uchwała nr 38/2016 z dnia 28.04.2016 dotycząca wszczęcia przewodu
Mgr Barbary Borowicz
- Uchwała nr 39/2016 z dnia 28.04.2016 dotycząca wyznaczenia promotora
W osobie prof. Andrzeja Godka
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniu w dniu
29.09.2017 r.
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału z dnia
29.09.2017 r.

Złożona przez Doktorantkę dokumentacja, zawiera wniosek o wszczęcie postępowania na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: Instrumentalistyka, kwestionariusz osobowy, kopię dyplomu ukończenia studiów, życiorys artystyczny, koncepcję pracy doktorskiej oraz wykaz dorobku artystycznego, osiągnięć artystycznych a także dyplomy uczestnictwa w kursach mistrzowskich i studiach zagranicznych. W dalszej części dokumentacja zawiera kserokopie dyplomów konkursowych, programów koncertów oraz afiszy.

Do dokumentacji dołączona została praca doktorska złożona z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie DVD oraz opisu dzieła pt. **"Harlekin na klarnet solo Karlheiza Stockhausena. Interferencja sztuk w utworze - problematyka wykonawcza i interpretacyjna."**

W przypadku płyty DVD mamy do czynienia ze starannie wyreżyserowaną i świetnie wykonaną rejestracją utworu Stockhausena. Opis dzieła również nie budzi zastrzeżeń ani od strony formalnej ani edytorskiej.

Podstawowe dane o Doktorantce

Barbara Borowicz urodziła się 20 listopada 1988 roku w Poznaniu. Swoją edukację muzyczną rozpoczęła w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Karola Kurpińskiego w Poznaniu w klasie klarnetu mgr Dariusza Orłowskiego, a kontynuowała w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia im. Fryderyka Chopina w Poznaniu, uzyskując w 2009 roku dyplom z wyróżnieniem. Studia licencjackie oraz magisterskie odbyła w klasie klarnetu prof. Andrzeja Godka w Akademii Muzycznej w Krakowie, uzyskując dyplomy z wyróżnieniem. Barbara Borowicz była stypendystką Accademia Musicale Chigiana w Sienie w klasie Alessandro Carbonare, u którego kontynuuje studia podyplomowe w Accademia Nazionale di Santa Cecilia w Rzymie. Doktorantka ma na swoim koncie udział w wielu kursach mistrzowskich prowadzonych m.in.: przez Shirley Brill, Ninę Janssen-Deinzer, Johannes Peitza, Florenta Héau, Eduarda Brunnera, Kirię Rybakova, oraz Joy Farrall. Na początku roku akademickiego 2014/2015 została zatrudniona w swojej macierzystej uczelni w Katedrze Instrumentów Dętych Drewnianych i Akordeonu, na stanowisku asystenta. Jako solistka i kameralistka występowała m.in.: w Armenii, Australii, Gruzji, Hiszpanii, Holandii, Niemczech, Nowej Zelandii, Republice Południowej Afryki, Słowenii, we Włoszech i na Węgrzech. Barbara Borowicz jest laureatką nagród na konkursach muzycznych w Polsce, Luksemburgu, Niemczech, Grecji, Słowenii, Serbii, we Włoszech, na Litwie i Ukrainie. W 2015 roku otrzymała stypendium naukowe Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców. Za dotychczasowe osiągnięcia artystyczne i naukowe otrzymała też stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, stypendium Ministra Kultury „Młoda Polska”, Stypendium Naukowe Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Stypendium Artystyczne Miasta Poznania, Nagrodę Województwa Małopolskiego „Ars Quaerendi” za wybitne działania na rzecz rozwoju i promocji kultury, a także Stypendium Twórcze Miasta Krakowa, dla szczególnie uzdolnionych artystów, twórców i menadżerów kultury.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Barbary Borowicz pt. **"Harlekin na klarnet solo Karlheinza Stockhausena. Interferencja sztuk w utworze - problematyka wykonawcza i interpretacyjna"** przygotowana pod kierunkiem prof. Andrzeja Godka składa się z dzieła artystycznego w formie nagrania DVD oraz opisu dzieła.

Płyta DVD zawiera rejestrację audio-video spektaklu „Harlekin” Stockhausena, który stanowi stylistyczną fuzję teatru instrumentalnego dla jednego aktora z elementami komedii dell’arte, ruchu scenicznego, pantomimy i szeroko pojętej gry aktorskiej.

Najeżona trudnościami technicznymi partia głosu solowego przedstawia szereg wyzwań natury czysto instrumentalnej nawet z wyłączeniem ruchu scenicznego i gry aktorskiej. Wykonawca musi jednak dodatkowo zmierzyć się z rozbudowaną formą dzieła (wyzwanie natury kondycyjnej) jak i znaleźć środki aktorskie do oddania częstych zmian charakteru postaci Arlekina. Spektakl jest więc fantastycznym probierzem umiejętności kształtowania formy, narracji i puenty przez instrumentalistę-aktora.

Trwającą prawie godzinę serię parateatralnych epizodów granych *attaca* Barbara Borowicz wykonuje brawurowo i z polotem, na pierwszy plan zawsze stawiając warstwę muzyczną spektaklu. W otwierającej utwór sekwencji zatytułowanej *Marzyciel* klarncistka zręcznie egzekwuje rozpięte na długich łukach muzyczne spirale, prowadzące z dołu skali instrumentu do rejestru *altissimo*. Ten trudny fragment, wykonany z imponującą precyzją, jest zarazem kluczem do interpretacji całego spektaklu. Zmienność i różnorodność nastrojów wynika przede wszystkim z samej muzyki Stockhausena, dopiero w dalszej kolejności z innych elementów spektaklu. Od początku przykuwa uwagę piękny dźwięk młodej klarncistki - centryczny, podparty i muskularny.

Brzmienie klarnetu wydobywane przez Borowicz imponuje wielkim bogactwem-różnorodnością barw, artykulacji, zmiennością ekspresji. Potrafi być żartobliwe, beztrioskie, figlarne, albo nagle zejść do tajemniczego szeptu w scenach portretujących nastroj tęsknoty czy oczekiwania.

Warstwa aktorska, choć podporządkowana muzyce, zrealizowana została bardzo ciekawie. Klarncistka odważnie operuje mimiką, zastyga w pauzach, rysuje kontrasty grubą kreską (*Pedantyczny nauczyciel* czy *Złośliwy żartowniś*).

Zręcznie balansując na granicy gatunków, unika złego smaku i nie ulega pokusie taniego żartu.

Ten morderczy kondycyjnie spektakl, który młoda artystka przygotowała z wielkim pietyzmem, ogląda się z dużą przyjemnością.

Ocena części opisowej

Moją recenzencką wypowiedź zacznę od formuły, którą niepisana tradycja uniwersytecka rezerwuje zwykle na zwieńczenie opinii o rozprawie doktorskiej: recenzowana praca to niezwykle wartościowe opracowanie, kompetentnie i solidnie wykonane pod względem merytorycznym, metodologicznym i językowym. Z całą odpowiedzialnością uznaję ją za godną pochwały i dalszego procedowania w staraniach o zaszczytny tytuł naukowy doktora.

Badania mgr Barbary Borowicz, skupiające uwagę na wielowarstwowej problematyce „Harlekina” Stockhausena, stanowią wnikliwą analizę tej zagadkowej i nowatorskiej kompozycji. Zdefiniowanie i nakreślenie idei stockhausenowskiej „muzyki scenicznej” stało się możliwe dzięki pogłębionej i rozbudowanej pracy badawczej Autorki. Dzięki temu pracę tę należy uznać za interdyscyplinarną, łączącą w sobie dorobek muzykologii, nauki o teatrze, kulturoznawstwa i historii. Dużą zaletą tej pracy jest klarowność wywodu oraz precyzja w definiowaniu poglądów.

Bibliografię rozprawy uważam za bardzo bogatą, różnorodną i prawidłowo zrobioną.

Najwyżej oceniam opanowanie przez Doktorantkę naukowej odmiany stylowej polszczyzny. Język pracy jest spójny i dostosowany do wymogów analizy naukowej, wywód prowadzony konsekwentnie w jednej odmianie, bez wtrętów publicystycznych czy zbędnych anglicyzmów, bez przeładowania hermetyczną, nie objaśnioną dostatecznie terminologią.

Pod względem zawartości merytorycznej pracę uważam za spełniającą wymogi pracy doktorskiej – ciekawą i wielce ambitną w zamyśle, w pełni satysfakcjonującą w realizacji.

Konkluzja

Biorąc to wszystko pod uwagę, z pełnym przekonaniem oceniam pozytywnie przedstawioną mi do recenzji pracę mgr Barbary Borowicz. Autorka wykazała się w niej rozległą wiedzą w dziedzinie określonej tytułem oraz kilku innych dziedzinach humanistycznych, znakomitą orientacją w literaturze przedmiotu, a także umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Zajestrowany na płycie DVD spektakl, wyrazisty pod względem formy i wyrazu, przedstawia Doktorantkę, jako w pełni ukształtowaną klarncistkę. Tym samym mgr Barbara Borowicz spełniła wszystkie ustawowe wymagania stawiane pracom doktorskim

Stwierdzam, iż mgr Barbara Borowicz rozwiązała przyjęte w temacie pracy założenie artystyczne i bez zastrzeżeń spełniła wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Pracę doktorską Pani mgr Barbary Borowicz przyjmuję.**

